

การเปรียบเทียบวัสดุปลูก ถ่าน กาบมะพร้าว และสแฟกนัมมอส ที่มีผลต่ออัตราการ
เจริญเติบโตสำหรับอนุบาลกล้วยไม้สกุลช้างเผือก
Comparison of Growth Media: Charcoal, Coconut Husk and Sphagnum Moss
on the Growth Rate of *Rhynchostylis gigantea* (Lindl.) Ridl.
var. *gigantea* Seedling

สิทธิโชค แก้วบัณฑิต¹, ขญานิษฐ์ แสนภูวา¹, ธนธณ์ มาตราช¹

นุชจเรตร ศรีนา², สุกัญญา นันทะแพง², กนกวรรณ วรดง³

¹นักเรียนโรงเรียนธาดานารายณ์วิทยา, E-mail: prose5081@gmail.com

²โรงเรียนธาดานารายณ์วิทยา, ³มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทคัดย่อ

โครงการวิทยาศาสตร์ สาขาชีววิทยา เรื่อง การเปรียบเทียบวัสดุปลูก ถ่าน กาบมะพร้าว และสแฟกนัมมอส ที่มีผลต่ออัตราการเจริญเติบโตสำหรับอนุบาลกล้วยไม้สกุลช้างเผือก มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการออกขวดและการอนุบาลกล้วยไม้สกุลช้างเผือก 2) เพื่อเปรียบเทียบอัตราการเจริญเติบโตของกล้วยไม้จากวัสดุปลูกสำหรับการอนุบาลกล้วยไม้สกุลช้างเผือก ได้แก่ ถ่าน กาบมะพร้าว และสแฟกนัมมอส (Sphagnum Moss) ที่มีผลต่ออัตราการเจริญเติบโตของกล้วยไม้สกุลช้างเผือก โดยแบ่งขั้นตอนในการทดลองออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 เอากล้วยไม้ออกจากขวดโดยวิธีการทุบที่ก้นขวด จากนั้นนำกล้วยไม้มาล้างวันที่ติดกับรากให้สะอาด แล้วนำมาแช่น้ำยากันเชื้อราเป็นเวลา 1 ชั่วโมง เมื่อแช่เสร็จแล้วรดน้ำ 2 ครั้งต่อวัน เป็นเวลา 2 วัน และขั้นตอนที่ 2 นำกล้วยไม้มาอนุบาลหรือปลูกลงในกระถางขนาด 1 นิ้ว และวัสดุปลูก ได้แก่ ถ่านที่ทุบให้เป็นชิ้นเล็กๆและนำไปใส่กระถางไม่ต้องอัดแน่น กาบมะพร้าวที่นำมาสับให้เป็นชิ้นเล็กๆและแช่น้ำเพื่อกำจัดสารแทนนิน โดยเปลี่ยนน้ำที่แช่ 2 ครั้งต่อวันจนกระทั่งน้ำที่แช่มีสีใส เป็นเวลา 4 วันจากนั้นสามารถนำกาบมะพร้าวมาปลูกใส่กระถางได้ และนำสแฟกนัมมอส (Sphagnum Moss) มาล้างเศษฝุ่นและแช่น้ำเป็นเวลา 10 นาที จากนั้นนำมาปลูกลงในกระถาง เมื่อปลูกเสร็จจึงควบคุมการรดน้ำเป็นประจำทุกวัน 2 ครั้งต่อวัน จากนั้นสังเกตอัตราการเจริญเติบโตของกล้วยไม้จากรากและใบ เป็นระยะเวลา 1 เดือน และเก็บข้อมูลทางสถิติหาค่าเฉลี่ย

ผลการทดลองขั้นตอนที่ 1 การนำเอากล้วยไม้ออกจากขวดและแช่น้ำยากันเชื้อรา พบว่า การทุบที่ก้นขวดทำให้เกิดความเสียหายของตมกล้วยไม้เล็กน้อย และเมื่อแช่น้ำยากันเชื้อราเป็นเวลา 1 ชั่วโมง แล้วนำมารดน้ำเป็นเวลา 2 วัน พบว่า ไม่มีเชื้อราเกิดขึ้นที่กล้วยไม้ ขั้นตอนที่ 2 นำกล้วยไม้มาอนุบาลในกระถางและวัสดุปลูกได้แก่ ถ่าน กาบมะพร้าว และสแฟกนัมมอส (Sphagnum Moss) ที่มีผลต่อการเจริญเติบโต พบว่า ในระยะเวลา 1 เดือน อัตราการเจริญเติบโตของกล้วยไม้ในวัสดุปลูกแต่ละชนิด มีการเจริญเติบโตที่แตกต่างกัน โดย กล้วยไม้ที่ใช้สแฟกนัมมอส (Sphagnum Moss) เป็นวัสดุปลูก มีความยาวของรากเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 0.9 เซนติเมตร ความยาวของใบเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 0.96 เซนติเมตร ส่วนกล้วยไม้ที่ใช้กาบมะพร้าวเป็นวัสดุปลูก มีความยาวของรากเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 0.62 เซนติเมตร ความยาวของใบเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 0.71 เซนติเมตร และกล้วยไม้ที่ใช้ถ่านเป็นวัสดุปลูก มีความยาวของรากเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 0.42 เซนติเมตร ความยาวของใบเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 0.44 เซนติเมตร ตามลำดับ ดังนั้นวัสดุที่ใช้ปลูกที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการอนุบาลกล้วยไม้ที่สุดคือ สแฟกนัมมอส (Sphagnum Moss) จากการศึกษาโครงการนี้สามารถนำสแฟกนัมมอส (Sphagnum Moss) ไปใช้เป็นวัสดุสำหรับการอนุบาลกล้วยไม้ให้เจริญเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปต่อยอดเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้สนใจการปลูกกล้วยไม้ด้วยวิธีการออกขวด ได้นำวิธีการและวัสดุปลูกไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

คำสำคัญ : กล้วยไม้สกุลช้างเผือก , อัตราการเจริญเติบโต, วัสดุปลูก, การอนุบาล